

طباطبایی به مناسبت ۱۶ اکتبر روز جهانی غذا مطرح کرد: پشت پرده محصولات تراریخته چیست ؟

دبیر کل انجمن علمی اقتصاد شهری ایران گفت: گیاه تراریخته به گیاهی گفته میشود که ساختار ژنتیکی آن از طریق مهندسی ژنتیک تغییر یافته باشد با توجه به مخالفان و موافقانی که برای این محصول وجود دارد باید دید در چرخه تولید چه کاربردی دارد.

به گزارش پایگاه خبری آگرو فود نیوز؛ دکتر سید محسن طباطبایی مزدآبادی دبیر کل انجمن علمی اقتصاد شهری ایران گفت: بسیاری از سازمانهای جهانی مدام از کاهش تعداد فقرا و اعمال سیاستهای موفقیت آمیز در قبال گرسنگان سخن می گویند اما واقعیت اینست که بر مبنای آخرین گزارشهای سازمان خواروبار جهانی (فائو) آمار گرسنگی در جهان رو به افزایش است به نحوی که در سال ۲۰۱۷ بیش از ۸۲۰ میلیون نفر گرسنه وجود داشته و به عبارتی از هر ۹ نفر در جهان یک نفر گرسنه است .

وی افزود: حدود ۱۶۵ میلیون کودک دچار وزن پایین نسبت به قدشان هستند و به نظر می‌رسد یکی از اهداف توسعه پایدار یعنی رساندن تعداد گرسنگان جهان به صفر در سال ۲۰۳۰ با چالشهای جدی مواجه است. بدون شک افزایش سرعت رشد جمعیت جهان، تغییر اقلیم، روند گرم شدن کره زمین، محدودیت منابع آبی، وابستگی شدید نظامهای زراعی جدید به کاربرد گسترده کودها و آفت کشها و به دنبال آن، آلودگیهای زیست

محیطی و همچنین تغییر کاربری زمینهای زراعی و جنگل تراشی از جدیدترین چالشهای فرا روی جوامع بشری در بخش کشاورزی به شمار میروند که پایداری نظامهای زراعی و تأمین امنیت غذایی را به مخاطره می‌اندازد. موضوع مهم دیگر در این رابطه اسراف و دور ریز مواد غذایی است.

مدرس دانشگاه خوارزمی اشاره کرد: طبق گزارش سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (FAO) خانوارهای ایرانی سالانه ۳۵ درصد از محصولات کشاورزی مصرفی خود را اسراف می‌کنند. درواقع با در نظر گرفتن سالانه ۱۰۰ میلیون تن محصولات کشاورزی مصرفی در کشور، مردم ما ۳۵ میلیون تن غذا دور می‌ریزند (۳۰ درصد اسراف در گندم و نان، ۲۵ تا ۳۰ درصد اسراف در میوه و سبزی، ۱۰ درصد اسراف در مصرف برنج، ۱۵ درصد اسراف روغن).

طباطبایی در ادامه گفت: از این رو حدود ۶۹۰ میلیون دلار اسراف در مصرف گندم و نان، حدود ۱۴۰ میلیون دلار اسراف در مصرف برنج و حدود ۲۰۵ میلیون دلار اسراف در مصرف روغن در کشور در حال رخ دادن است که جمعاً حدود یک میلیارد دلار اتلاف و اسراف تنها در سه محصول گندم، برنج و روغن در کشور داریم که این رقم در حدود ۳۸۰۰ میلیارد تومان می‌باشد که رقم قابل توجهی است که می‌توان با این مبلغ وام ازدواج ده میلیونی برای ۳۸۰ هزار جوان و در واقع ۱۷۵ هزار زوج در کشور فراهم نمود.

طباطبایی مزدآبادی با اشاره به اینکه با این تفاسیر به نظر می‌رسد ما نیازمند عزم جدی در زمینه مدیریت مصرف و تلاش برای فرهنگ سازی در این عرصه هستیم که این فرهنگ باید در زمینه های فردی

اجتماعی و سازمانی آموزش داده شده و نهادینه شود افزود: موضوع مهم دیگر که در بند ۹ سیاستهای اصلاح الگوی مصرف به آن تاکید شده است بحث مصرف نان و ذخیره استراتژیک گندم است که خوشبختانه در سالهای اخیر روند قابل قبولی را طی کرده است به نحوی که طبق آمار فائو ۵ سال است که ایران روند کاهشی واردات گندم را داشته و میزان تولید گندم در کشور از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۶، نزدیک به ۹ درصد افزایش یافته که یک استثنا در آسیا محسوب می شود و انتظار میرود سال ۲۰۱۸ سال خودکفایی گندم در ایران باشد.

وی اظهار داشت: موضوع دیگری که در ارتباط با روز جهانی غذا باید به آن اشاره کرد بحث محصولات تراریخته است. که مخالفان و موافقان دارد. گیاه تراریخته به گیاهی گفته میشود که ساختار ژنتیکی آن از طریق مهندسی ژنتیک تغییر یافته باشد. این تغییر معمولاً جهت بهبود مقاومت گیاه به برخی آفات یا بیماریها و برای بهبود عملکرد و بهره وری آن صورت میگیرد. محصولات تراریخته طی سالهای ۱۹۹۶ تا کنون نقش بسیار مهمی در ایجاد امنیت غذایی و تولید پایدار داشته اند اما همانطور که گفته شد ابهاماتی در پشت پرده آنها وجود دارد.

این مدرس دانشگاه با تاکید بر اینکه به هر حال نزدیک به سه دهه است که تراریخته ها در ۲۸ کشور جهان کشت می شوند اما هنوز با ابهام های زیست محیطی و امنیتی زیادی مواجه هستند که پاسخ آشکاری به آنها داده نشده است، گفت: بعضی از کشورهای جهان مانند روسیه به طور کامل با هر گونه کشت و یا واردات تراریخته ها حتی برای دام مخالف هستند و بعضی دیگر همچون آلمان و فرانسه اجازه کشت این گیاهان را نمی دهند اما اجازه ورود علوفه خشک و غذای دام تهیه شده از تراریخته ها را می دهند.

وی ادامه داد: چیزی که مشخص است آنکه ابهام زیادی در مورد مصرف تراریخته ها و تاثیرات آن بر سلامت مردم دیده می شود شرکتهای تولیدی مواد تراریخته به گونه ای مافیایی اجازه انجام تحقیقات علمی در این زمینه را نمی دهند و نتایج تحقیقات خود را نیز به صورت محرمانه نگه می دارند. آنها خود را منادیان فقر زدایی و رفع گرسنگی در جهان عنوان می کنند اما پر واضح است که بسیاری از فقرا توان خرید هیچ محصولی اعم از تراریخته و یا انواع دیگر را ندارند.

مدرس دانشگاه خوارزمی با اشاره به اینکه شواهد نشان می دهد که کشت و مصرف محصولات تراریخته به کشور ایران نیز وارد شده و از سال

۱۳۸۴ برنج تراریخته در استانهای برنج خیز کشور کشت شده است اذعان کرد: این درحالیست که طبق پروتکل جهانی کارتهینا که در سال ۲۰۰۰ در مونترال کانادا تصویب شد و ایران نیز عضو رسمی آن می باشد از نظر ایمنی زیستی کشت تراریخته ها نباید عجولانه ونسنجیده باشد . در کشور ما به نظر می رسد سازوکار دقیقی برای نظارت بر تولید و مصرف تراریخته ها وجود ندارد و هنوز مشکلات این حزه را جدی نگرفته ایم.